

BVR INZAKE VERWEERPROCEDURE BIJ DE
CONTROLEDIENST, KENNISGEVING VAN
BESLISSINGEN EN BESLISSINGSTERMIJNEN

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding, wat betreft de verweerprocedure bij de controledienst, de kennisgeving van beslissingen en de beslissingstermijnen	
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk	
Ontvangst adviesvraag	12 juni 2026	
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 20 (SAR-functie)	
Goedkeuring raad	13 juli 2026	
Contactpersoon	Sandra Hellings	shellings@serv.be

Mevrouw Zuhel DEMIR

Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk

Seven

Koning Albert II-Laan 7

B-1210 Sint-Joost-ten-Node

BVR Inzake de verweerprocedure bij de controledienst, kennisgeving van beslissingen en beslissingstermijnen

Mevrouw de minister

Met dit ontwerp van besluit wil u de procedure tot het voeren van verweer bij de controledienst wijzigen. Werkzoekenden krijgen de mogelijkheid om zelf te kiezen welk verweermiddel zij wensen aan te wenden en worden niet langer automatisch uitgenodigd voor een fysiek verhoor. Ook worden de beslissingstermijnen aangepast.

In dit advies geeft de SERV mee hoe een aantal aspecten van de verweerprocedure best worden geoperationaliseerd om het recht op verweer voor de werkzoekenden te waarborgen. Er wordt achtereenvolgens ingegaan op: de termijnen, het principe van overmacht, de communicatie van VDAB naar werkzoekenden, het ontvankelijkheidsonderzoek, elementen uit het dossier om de strafmaat te bepalen en de mogelijkheid om problemen aan te kaarten tijdens de bemiddeling.

De SERV is steeds bereid om dit advies verder toe te lichten.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Frank Beckx
voorzitter

Inhoud

Krachtlijnen	5
Advies	6

Krachtlijnen

De operationalisering van de verweerprocedure moet waarborgen dat werkzoekenden op een goede manier van dit recht gebruik kunnen maken. Volgende concrete voorstellen kunnen hier toe bijdragen:

- Vereenvoudig de verweerprocedure door te werken met één enkele termijn van 30 kalenderdagen;
- Respecteer steeds het juridisch principe van overmacht;
- Stem de communicatie af op het profiel van de werkzoekenden;
- Verhoog de kwaliteit van het ontvankelijkheidsonderzoek;
- Blijf als controledienst alle elementen uit het dossier meenemen bij het bepalen van de strafmaat;
- Bekijk de interne klachtenprocedure.

Advies

In dit advies geeft de SERV mee hoe een aantal aspecten van de verweerprocedure best worden geoperationaliseerd om het recht op verweer te waarborgen. Hiertoe gaat de SERV achtereenvolgens in op: de termijnen, het principe van overmacht, de communicatie van VDAB naar werkzoekenden, het ontvankelijkheidsonderzoek, elementen uit het dossier om de strafmaat te bepalen en de mogelijkheid om problemen aan te kaarten tijdens de bemiddeling.

Voorstel 1: Vereenvoudig de verweerprocedure door te werken met één enkele termijn van 30 kalenderdagen

De SERV stelt voor om de termijnen, zoals opgenomen in art.2 en art.6, als volgt te vereenvoudigen: de (jonge) verplicht ingeschreven werkzoekenden hebben binnen een maximale termijn van 30 kalenderdagen, de tijd om enerzijds hun keuze voor verweer te laten weten aan de controledienst en om anderzijds het schriftelijk verweer ook effectief in te dienen (digitaal, per post of door afgifte) bij de controledienst indien men schriftelijk verweer verkiest.

Als de (jonge) verplicht ingeschreven werkzoekenden opteren voor schriftelijk verweer sturen zij dit verweer onmiddellijk mee met de communicatie over hun keuze of bezorgen zij dit later via een aparte zending/afgifte aan de controledienst, evenwel binnen de maximale termijn van 30 kalenderdagen.

Als de (jonge) verplicht ingeschreven werkzoekenden kiezen voor mondeling verhoor hebben zij 30 kalenderdagen om hun keuze door te geven en wordt verder de termijn gevolgd zoals voorgesteld in het ontwerpbesluit: *"Indien de verplicht ingeschreven werkzoekenden vragen om gehoord te worden, plant de controledienst een verhoor in. Het verhoor vindt op zijn vroegst plaats de tiende dag na de verzending van de uitnodiging, tenzij anders is overeengekomen tussen de verplicht ingeschreven werkzoekenden en de controledienst."*

Dit voorstel sluit aan bij de termijn voor andere verweerprocedures uit het gerechtelijk wetboek en is eenvoudiger en duidelijker dan in twee stappen te werken met een verschillende termijn. Het is wenselijk om zo weinig mogelijk af te wijken van gekende standaardtermijnen in de regelgeving. Bovendien verzoent dit voorstel twee verzuchtingen. Er moet enerzijds voldoende snel worden geschakeld. Anderzijds, moet de voorziene termijn de werkzoekenden toelaten om van hun recht op verweer gebruik te maken, zich daarover te informeren en zich hierop te organiseren. Dit is in het bijzonder nodig voor de meest kwetsbare werkzoekenden met beperkte digitale vaardigheden, taalbarrières of een complexe sociale of medische situatie. Zij hebben doorgaans ondersteuning nodig om de inhoud van de transmissieprocedure en hun dossier te begrijpen, toegang te krijgen tot een computer, documenten te verzamelen en zich eventueel te laten begeleiden bij de bepaling van het verdere traject en de voorbereiding op een mondeling verhoor of een schriftelijk verweer.

Met het oog op eenvormigheid suggereert de SERV dat binnen de Vlaamse regering wordt bekeken of een soortgelijke procedure ook kan worden toegepast bij (kandidaat) sociaal huurders.¹

Voorstel 2: Respecteer steeds het juridisch principe van overmacht

Het burgerlijk Wetboek (art. 5.226) definieert overmacht als *“een ontoerekenbare onmogelijkheid voor de schuldenaar om zijn verbintenis na te komen. Hierbij wordt rekening gehouden met het onvoorzienbaar en het onvermijdbaar karakter van het beletsel tot nakoming.”* Overmacht is een algemeen rechtsbeginsel dat altijd in acht moet worden genomen. Het ontwerpbesluit wijzigt de initiële tekst echter wat betreft de vermelding van overmacht. Daarom wijst de SERV er op dat overmacht als principe gegarandeerd en ingeschreven moet zijn in alle fasen van het proces en dit zowel voor ‘gewone’ als voor ‘jonge’ verplicht ingeschreven werkzoekenden. De SERV adviseert ook om het invoeren van overmacht goed te monitoren.

Voorstel 3: Stem de communicatie af op het profiel van de werkzoekenden

De nota Vlaamse regering onderstreept terecht hoe belangrijk het is dat VDAB-bemiddelaars de werkzoekenden op regelmatige tijdstippen informeren over de communicatiekanalen en de gevolgen van hun communicatievoorkeur (pag.2). De bemiddelaar moet hen ook wijzen op de mogelijkheid om deze communicatievoorkeur te wijzigen, in het bijzonder wanneer de bemiddelaar vaststelt dat een werkzoekende digitale communicatie verkiest alhoewel hij/zij onvoldoende digitaal vaardig is of weinig/geen gebruik maakt van het digitaal platform Mijn Loopbaan.

Met deze hervorming wordt de keuze voor het communicatiekanaal doorgetrokken naar de verweerprocedure. Wanneer een dossier ontvankelijk wordt verklaard door de controledienst, vraagt de SERV dan ook dat, gezien de doelgroep, VDAB een multichannelaanpak volgt en dus naast de (digitaal) aangetekende zending ook een bijkomend signaal geeft aan de betrokken werkzoekenden om er voor te zorgen dat de werkzoekenden deze communicatie goed opvolgen en ter harte nemen.

Het is belangrijk dat de werkzoekenden zich bewust zijn van het belang van het schrijven van de controledienst, de mogelijke impact op hun uitkeringssituatie, de verweermogelijkheden en de mogelijkheid om zich te laten bijstaan. Gelet op de kwetsbaarheid van deze groep werkzoekenden is helder taalgebruik van belang, zowel in de interactie met de bemiddelaar als in het aange tekend schrijven.

Voorstel 4: Verhoog de kwaliteit van het ontvankelijkheidsonderzoek

De kwaliteit van de dossiers én van het ontvankelijkheidsonderzoek moet verbeteren. Nu is een groot aandeel van de dossiers onontvankelijk – in 2024% was 35% onontvankelijk en dit percen-

¹ SERV, Advies BVR activering sociale huurders en kandidaat sociale huurders, Brussel, 22 juni 2026. Zie: <https://www.serv.be/node/17637>

tage blijft bovendien vrij constant over de jaren heen -. Bovendien blijkt het ontvankelijkheidsonderzoek (waarvan sprake in art. 111/19) in de praktijk niet steeds sluitend; dossiers worden onterecht als ontvankelijk beschouwd en voor verdere procedure doorgestuurd. Het gaat hierbij o.a. om personen die op het moment van de transmissie niet meer uitkeringsgerechtigd zijn doordat zij ofwel aan het werk of langdurig arbeidsongeschikt zijn of om personen die al onder een schorsings- of uitsluitingsmaatregel vallen. Dit wijst op mogelijke hiaten in de gegevensuitwisseling, zowel binnen VDAB zelf als tussen VDAB en de Kruispuntbank Sociale Zekerheid. Gezien dit de efficiëntie van het proces niet ten goede komt en bovendien zorgt voor onduidelijkheid bij de betrokken werkzoekenden, vraagt de SERV aan het beleid en aan VDAB dit verder bij te sturen met het oog op een voldoende sluitende ontvankelijkheidscontrole.

In afwachting van een voldoende sluitend ontvankelijkheidsonderzoek, kan met het oog op efficiëntie een soort van 'noodremprocedure' wenselijk zijn. Dit om te voorkomen dat de gehele procedure moet worden doorlopen, indien blijkt dat de transmissie onontvankelijk is en toch werd opgestart.

Voorstel 5: Blijf als controledienst alle elementen uit het dossier meenemen bij het bepalen van de strafmaat

Het blijft belangrijk dat de controledienst bij het bepalen van de strafmaat rekening houdt met alle elementen uit het dossier, m.a.w. niet enkel met de negatieve elementen die aanleiding gaven tot de transmissie maar ook met de positieve elementen.

Voorstel 6: Bekijk de interne klachtenprocedure

Tot slot wil de SERV nog het volgende opmerken over het traject *voor* de verweerprocedure, gezien dit aspect mogelijk een impact heeft *op* de verweerprocedure. Indien de interactie/samenwerking tussen werkzoekenden en hun bemiddelaars niet goed verloopt, kunnen ze dit aanklaarten door een procedure te starten bij de Vlaamse ombudsdienst of VDAB hierover op verschillende manieren contacteren. Er doen zich situaties voor waarbij werkzoekenden drempels ervaren om hun klacht bij VDAB in te dienen. De sociale partners vragen om samen met VDAB te bekijken hoe we deze drempels kunnen wegnemen.